אלכי נפהא האמר לה וכי מיית בליליא הוי גם

לאחר מיתה בעל מנת שתצא חמה מנרתיקה

מעכשיו קאמר לה יהאמר רב הונא אמר יירב

כל האומר על מנת כאומר מעכשיו דמי ילא

נחלקו אלא באם תצא מר סבר לה כרבי יוםי

ראמר שזמנו של שמר מוכיח עליו והוה ליה

כמהיום אם מתי כמעכשיו אם מתי מר לא

סבר כרבי יוסי והוה ליה כאם מתי גרידא:

כתבו ותנו גם לאשתי אם לא באתי מכאן

. ועד י"ב חדש כתבו כו': אמר ליה רב יימר

לרב אשי לימא קסבר ר' יוסי כתב גט על

תנאי כשר לא לעולם אימא לך פסול ושאני

הכא מדהוה ליה למימר אם לא באתי כתבו

ותנו ואמר כתבו ותנו אם לא באתי הכי

קאמר כתבו מעכשיו ותנו אם לא באתי

ורבנן לא שנא הכי ולא שנא הכי ת"ר ילאחר

שבוע שנה לאחר שנה חדש לאחר חדש

שבת לאחר שבת מאי סיתיב ר' זירא קמיה

דרבי אסי ואמרי לה רבי אסי קמיה דרבי יוחנן

וקאמר החד בשבא ותרי ותלתא בתר שבתא

ארבעה וחמשא ומעלי שבתא קמי שבתא

תניא רבי אומר לאחר הרגל שלשים יום

נפק ר' חייא ∘דרשה משמיה דרבי וקלסוה

משמיה דרבים ולא קלסוה 6 אלמא לית

הילכתא כוותיה:

הדרן עלך מי שאחזו

הזורק יגם לאשתו והיא בתוך ביתה או בתוך

ביתו או בתוך חצרו אפילו הוא עמה בממהי

אינה מגורשת "לתוך חיקה או לתוך קלתה הרי זו מגורשת: גמ' מנא הני מילי "דתנו

רבנן יונתן בידה אין לי אלא ידה גגה חצרה

וקרפיפה מנין ת"ל ונתן מכל מקום ייותניא

נמי הכי גבי גנב ידו אין לי אלא ידו גגו יחצרו

וקרפיפו מנין ת"ל יהמצא תמצא מכל מקום

וצריכא דאי אשמועי' גם משום דבעל כרחה

מגרשה אבל גנב דליתיה בעל כורחיה אימא

לא ואי אשמועינן גנב משום דקנסיה רחמנא

אבל גם אימא לא צריכא חצרה ימה שקנתה

אשה "קנה בעלה א"ר אלעזר בכותב לה דין

ודברים אין לי בנכסיך וכי כתב לה הכי מאי

הוי והתניא ייהאומר לחבירו דין ודברים אין

לי על שדה זו ואין לי עסק בה וידי מסולקת

הימנה לא אמר כלום אמרי דבי ר' ינאי

בכותב לה ועודה אַרוסה וכדרב כָהגא

דאמר רב כהנא נחלה הבאה לו לאדם

ממקום אחר אדם מתנה עליה שלא

ירשנה וכדרבא יידאמר רבא האומר

חצרה הרי זו מגורשת יזרקו לה בתוך

עשין נ טוש"ע אה"ע סי

קמד סעיף ד: עב ד ה מיי שם הלכה כג טוש"ע שם ס"ו:

ו מיי׳ פ״ה שם הלכה א

ב ז מיי׳ שם הלכה ח טוש״ע

סעיף ד]: ג ט מיי׳ פכ״ב מהלי אישות הלי ל [ופ״ג מהלי זכייה

הי"ב י"ג ופ"ז מהל' נדרים סיינון מתג עשין מח טוש"ע אה"ע סימן פה סעיף ז [יו"ד

סי׳ רכב ס״ח חו״מ סי׳ קכו ס"ח]: די מיי׳ פכ"ג מהלי חישות

מלי ה ב מתנ שם מוש"ש

ח נטוש"ע חו"מ סי

בס סעיף י:

סמג שם טוש"ע אה"ע סי' קלט סעיף א:

עו.

לעיל עד. עה: וע"שו ע"ו) (מי לו) לעיל על. עיז. [עיים] עיין לו. קידושין ח. ס: [עיים], ב) [לייל רבי], ג) [לעיל עב. וש"כ], ד) פסחים קו., ד) לעיל כ., ו) התאירי פי אפילו זרקן למיטה שהיא יושבת עליה עמו. ולשון השו"ע יושבת עלים עתר: ולסון הסוי ע אפיי היא יושבת במיטה ונפל הגט במיטה, ודפוס נאפולי הגי אפיי היא עמו במיטה, ז) ב"ב פה:, ה) [ב"מ נו:], ט) ב"ק סד: ב"מ י: נו:, י) ונזיר כד: סנהדרין עא.ן, יא) כריתות כד: ב"ב מג. מט כתובות פג. נה., יב) ג"ו שם וב"ק ח:, יג) ברש"י שברי"ף נוסף: ומת בתוך כך, יד) [דף עב.], טו) בר"ן נוסף: כלומר

תורה אור השלם

לאחר, מו) [דף עח.], יו) [ע"ב], יח) זה הדיבור ליחא בדפו"ר, ויש להקדמו

לפני הדיבור וכרב כהנא.

כי יקח איש אשה ז. וּבָעֶלָה וְהָיָה אָם לֹא תִמְצְא חֵן בְּעֵינָיו כִּי מָצְא בָה עֶרְוַת דְּבָר וְכָתֵב לָה סֵפֶּר בְּרִיתֻת וְנָתֵן בְּיָדָה וִשְׁלְחַה מִבּיתוֹ: מביתו:

2. אָם הָמָצֵא תִמְצֵא בְיָדוֹ בי יָּבּב יִּיֶּבֶּא יִּיֶּהְבֵּא בְּיִּדּ הַגְּנֵבְה מִשׁוֹר עֵד חֲמוֹר עֵד שָׂה חַיִּים שְׁנַיִם יְשַׁלֵם: שמות כב ג

הגהות הב"ח (א) גם' אלמא לית. נ"ב עי לעיל פ"ב בדף כ ע"א:

מוסף רש"י

מוסף תוספות

א. ודולא נשאר מז השבוע וה. ל"ן, ב. דוקא ידה. מוס׳ הרא"ש, ג. דמכלל ופרט דריש לה. ושב״ח. T. הלכך מרבינן מונתן כל רבר שדומה לידה. רשנ״ח. ה. [ו]כדאמרינן במרובה [ב״ק סד ע״ב] כל מקום שאתה מוצא שתי כללות שאונה מוצא שוני כללה הסמוכין זה לזה הטל פרט ביניהם. תוס' כ"מ סד: ביניהם. להק כת קד. 1. [ד]יש לבעל פירות עד שיכתוב לה ו בפירותיהן. תוס' ב"ב נא ע"ב ד"ה במתנה. דאע"ג דאינו מזכיר.I סס. ח. למיקרי חצרה. תוס׳ נ"ב שם. 10. מדרב כהנא. מוס׳ ב״ב מט ע״ל ד״ה וכדרב. י. נראה לר״י דאלשון דין ודברים אין צריך להביא ראיה דמהני, דמסתברא הוא דמהני היכא דלא באה לידו כמו בעלמא לישוא מעליא. לכוו בעיכוא לישנא פונייא, אלא. תוס' כתונות פג. ד״ה כדרנ. יא. דלענין דבר זה יחולו הנשואין ולענין דבר זה לא יחולו. מוס' הכח"ש. יב. אלא אומר לה דין ב. אלא אוכה לוי דברים אין לי בנכסייך. שס. יג. דנהי דמכח תנאי לא מהני, מכח סילוק בעלמא מועיל. מוס׳ כמונות שס. ד. [ואהא] מייתי נמי כדרבא, כלומר באיזו נחלה מועיל התנאי כאותה שכאה תקנת חכמים. תוס' נ"כ מס. 10. להתחייב במצוות, ואם הוא גדול זכה בעצמו.

לכי נפקח קחמר לה. ואי מיית בלילה לא הוי גיטא. וגבי מתני' נמי הרי זה גיטך לכשלא אבא לאחר שנים עשר חדשים לאו גט הוא וליכא למיסמך אומנו של שטר מוכיח עליו דהא בהדיא אמר לכשלא אבא יהא גט אבל לא מעכשיו: באם חלא. ודכוותה אם לא באתי ואמרי׳ לעיל

בפירקין (דף עב.) גבי אם מתי אם שתי לשונות משמע משמע מעכשיו ומשמע לכשיגיע אמר מהיום הוי מעכשיו לא אמר מהיום הוי לכשיגיע הלכך רבותינו סברי לה כרבי יוסי כו': כחם מתי גרידת. ואמרן לעיליד דלאחר מיתה הוא לכשאמות והכא נמי משמע לכשלא אבא לאחר שנים עשר חודש: כתב גע על תנחי כשר. ואפילו לא נתקיים התנאי דהא הכא הוא לוה לכתוב לאחר י"ב חדש והם קדמו וכתבוהו ומכשר רבי יוסי ונימא נמי דארישא פליג: מדהוה ליה למימר כו'. אבל ברישא מודה: ורבכן. דפליגי עליה סברי ל"ש אמר כתבו אם לא באתי ל"ש אם לא באתי כתבו לא צוה לכותבו אלא לאחר י"ב חדש: לחחר שבוע שנה. זה גיטך חם לח אבא לאחר שבוע זושו שמטה זו ממתינים לו שנה שמינית דכל שנה שמינית הרויה חחר שבוע: חד בשבח חרי בשבח ותלת בשבח. קרי בתר שבת שעברה אבל רביעי חמישי וששי נקרחין על שם שבת הבחה: קמי שבחת. החי שבת דהאמר יום שבת ממש קאמר: לחקר הרגל. אם לא אבא לאחר הרגל לריך להמתין לי יום: וקלסוה. יפה אמרת דודאי יחידאה אמרה: ולא קלסוה. לא הודו לו שנאמרה מפי רבים משום דלית הלכתא כוותיה:

הדרן הלך מי שאחזו

הזורק גע והיא במוך בימה. של נכסי מלוג וזרקו לה ע"ג קרקע: הרי זו מגורשת. דקנתה לה חלרה כאילו נתנו בידה כדמפרש בגמ': לפוך חיקה או לפוך קלפה הרי זו מגורשת. ואפילו היא בתוך ביתו וטעמה מפרש בגמ'שו: הלחה. סל שהנשים נותנות לתוכו מחטין ולנוריות: בבו' ס"ל ונסן מ"מ. ודרשי ליה באנפי נפשיה מדלא כתיב ובידה יתננו משמע לן נתינה כל דהוא. וידה דכתב רחמנה דבעינן דומיה דידה דמשתמרת לדעתה כדמפרש לקמיהיי: משום דבעל כרחה. כלומר דכי יהיב ליה נמי בידה על כרחה היא ואפילו הכי אמר רחמנא דתתגרש הלכך חלרה נמי קני לה: **אבל גנב.** דלא מיחייב אי שדייה איניש על כרחיה: אימא. מדעתיה נמי לא תיהני ליה חלרו אם לא משך כגון נכנסה לחלרו ונעל בפניה: קנה בעלה. לפירות להשתמש בה ואכתי לא נפיק גט מידיה דבעל: דכתב לה כו'. השתח משמע דכתב לה כן לאחר שכנסה: על שדה זו. שהיתה לו עמו שותפות בה: ואין לי עסק בה. אחת מכל

לשונות הללו: לא אמר כלום. דמאחר שהיא שלו לריך לכתוב לשון מתנה: בכותב לה. דין ודברים כו' בעודה ארוסה קודם שוכה בנכסים וא"ל לכתוב לשון מתנה דיכול להתנות כדרב כהנא: ממקום אחר. שאינה ירושת אבותיו מן התורה: מחנה עליה. קודם שוכה: 16

דקני ליה גופיה אם אמר הרי . אתה לעצמך מהני אשה דלא . קני ליה גופה לא כ״ש, ומה ק״ו הוא זה דילמא עבד שאני לפי שבקל זוכין בו שמים כדי להתחייב במצוות משא״כ באשה. סוס׳

לאחר שבוע שנה. נראה דאפילו עומד בסוף שבוע א הוי שנה עא א ב ג מיי פיע מהלי בינושין הלכה טו ממג גיושין הלכה טו ממג בינושין הלכה לאו שבווי . כיון שהזכיר לשון שבוע:

הדרן עלך מי שאחזו

הזורק. ת"ל ונתן. וא"מ ונימא ונתן כלל בידה פרט ואין בכלל אלא מה שבפרטב וי"ל ושלחה חזר וכללג ודיינינן כעין הפרט™ וכן י״ל בסמוך גבי המנא תמנא דהוי כלל ופרט וכלל דשדי ידו בין המלא תמלא ח וא"ת א"כ היכי פריך בריש מרובה (ב"ק סד:) גבי שדי חמור בין המלא תמלא והא מיבעי ליה לכדתניא אין לי אלא ידו כו׳ ומאי פריך כיון דהכא נמי שדינן ידו בין המלא תמלא הכי נמי נישדי חמור וי"ל כיון דשדינן ידו דאיירי ברשות ודמי להמצא תמצא תו לא נישדי חמור דהוי דבר הנגנב: בבותב לה דין ודברים כו'. וא"ת והא אכתי אית

ליה לבעל פירי כדאמרינן בהכותב (כתובות פג.) שהבעל חוכל פירות בחייה וי"ל דכתב לה דין ודברים אין לי בנכסייך ובפירותיהן דאז לית ליה כדאמרי׳ התם ולר״ת דמפרש בסמוך דלה תלי באכילת פירות ח אתי שפיר כמו שאפרש בסמוך:

והתניא האומר לחבירו כו'. הוה מלי לשנויי בשכותב

לה בלשון טוב המועיל או שנתן לה הבעל במתנה דאמרינן בחזקת הבתים (ב"ב דף נא:) דקנתה ואין הבעל אוכל פירות אלא משום דבפרק הכותב (כתובות פג.) אלטריך לשנויי הכי משני נמי הכא: ובדרב בהגא דאמר רב בהנא נחלה בו". אהא לא מיימי כאיה ט כיון דעדיין לא זכה בנכסים שיכול לסלק עלמו אפילו בלשון גרוע דהא בהנהו דמייתי לא איירי בלשון דין ודברים ועוד דאי אפשי דמייתי הוי לשון טוב טפי מדין ודברים כדמשמע בכרימות (דף כד:) אלא' מייתי דלא תיקשי היכי יכול להתנות שלא יירשנה הואיל שלא בא לעולם עדיין כמו שאינו יכול להתנות על נחלת אביו ואפילו לר"מ דאמר (ב"מ זה.) בעל מנת שאין לך עלי שאר כסות ועונה תנאו בטל משום דמתנה על מה שכתוב בתורה הא בדרבנן תנאו קיים שאני התם שהוא עושה תנאי גמור יא אבל הכא אין עושה כל כך תנאייב ועוד דאמרינן באיזהו נשך (ב"מ דף סו.) דבעינן שיעשה התנאי אותו שלריך לתנאי והכא עושהו הבעל שאינו לריך לתנאי ומביא שפיר מדרב כהנא דאדם מתנה עליה שלא יירשנה יג וכי תימא מאי שנא מנחלת אביו שאינו יכול להתנות לא דמי שהרי הכא תקנת חכמים היא ד וכדרבא דאמר האומר אי אפשי בתקנת חכמים כגון זו שומעין לו דכלום עשו אלא להנחתו חי חפשי לו בחותה הנחה

ואע"ג דלרב אית ליה בהכותב (כמובות פג:) דאפילו בדאורייתא יכול להתנות הש"ס דהכא לא סבר הכי ועוד דמסקנא דהתם לא קאי הכי: ים דין ודברים אין לי על שדה זו לא אמר כלום. כל הני לישני לח מהני כלום משום דמדין ודברים ומעסק ידיו ורגליו סליק נפשיה ולא מגופה דשדה כדאמרינן בפ"ב דכריתות (דף כד:) והא

דמהני גבי עבד אין לי עסק בך לא כמו שמפרש ר"ת דוכו ביה שמיא ™ דא"כ היכי מייתי ראיה לקמן בפ"ב (דף פה.) דבאשה מהני הרי את לעצמך מק"ו מעבד ™ אלא היינו טעמא דאין לי עסק בך משמע אלא תהא לעצמך ווה לא שייך בשדה ™:

18

אר"ע סיי לב סעיף א וסעיף ג וסעיף ז וסיי סט סעיף ז:

פסקי רי"ד לה אברייתא אבל למתני^י אם לא באתי קתני והרי לא

בא פי׳ בברייתא דתני היה בא פי בבוייתה דדוני היה הולך ובא יש לחוש שמא פייס אבל מתני׳ דלא תני ובא לא חיישינן שמא בא: מתני' הרי זה גיטיך אם לא באתי מכאן ועד שנים עשר חודש ומת בתוך שנים עשר חודש אינו גט. אם לא באתי מכאן ועד י״ב חדש ומת בתוך י״ב חדש הרי זה גט. תנא רבותינו התירוה לינשא פי׳ אע״ג דלא אמר לה מעכשיו. מאז שמואל בי דינא דשרו משחא פי׳ הוא ר׳ יהודה ושיאה פי׳ הוא ר׳ יהודה נשיאה כן בנו של רבינו הקדוש דתנן בפ׳ אין מעמידין (ע״ז להי) ררי יהודה הושיא וריח לה:) ובי יהודה הנשיא ובית דינו התירו השמן. וסבר לה כר' יוסי דאמר זמנו של שטר מוכיח עליו פי׳ דתנן כבבא בתרא (קלו.) הכותב נכסיו לבנו לאחר מותו צריד שיכתוב מהיום ילאחר מיתה רבי יוסי אינו צריך: אמר ר' אבא בריה דר' חייא בר אבא ברינו דר ווייא בו אבא א״ר יוחנן ר׳ יהודה הנשיא בנו של ר״ג בר רבי התירה לינשא ולא הודו לו כל שעתו ואמרי לה כל סייעתו למימרא דלית הלכתא כותיה. א״ל רבי אלעזר לההוא סבא מי שריתוה לאלתר שריתוה או לאחר י״ב חדש שריתוה לאלת׳ שריתוה דהא לא אתי או דלמא לאחר י״ב חדש שריתוה דאיקיים לה תנאיה א״ל ותבעי לך מתני׳ מעכשיו אם לא באתי מכאן ועד י״ב חדש ומת בתוך י״ב חדש הרי זה גנו לאלחר הני גנו דהא לא אתי או דלמא לאחר י״ב חדש דאיקיים תנאה. א״ל אין הכי נמי דמתני׳ קא מיבעיא לי ודקא שאילנא לך בה משום דהוית בההוא מנינא ולא איפשטא ולחומרא עבדי׳ עד אביי הכל מודים היכא דאמר לה לכשתצא חמה מנרתקה לכי נפק קא"ל וכי מיית בליליא הוי גט לאחר מיתה פי' ודכוותא גבי מתני' נמי אם אמר לה הרי זה גיטיך לכשלא אבא לאחר י״ב חדש לאו גיטא הוא וליכא למיסמך אזמנו של גט מוכיח עליו. על מנת שתצא חמה מנרתקה . מעכשיו קא״ל דאמר רב מעכשיו דמי. לא נחלקו אלא באם תצא חמה מנרתקה מר

סבר לה כר׳ יוסי דאמר זמנו של שטר מוכיח עליו והוה ליה כמהיום אם מתי כמעכשיו אם מתי ומר לא סבר לה כר׳ יוסי והוה ליה כאם מתי גרידה: **מתני'** אם לא באתי מכאן ועד י״ב חדש כתבו גט ותנו לאשתי כתבו בתוך י״ב חדש ונתנו לאחר הרא"ש בכתובות שם. יו. [דןשדה איך יזכה בעצמו. תוס' כתובות שם. י״ב חדש אינו גט פי׳ שהוא לא הרשה אותם לכתוב אלא אם לא יבא לאחר י״ב חדש ולא בתוך י״ב חדש כתבו גט ותנו

לאשתי אם לא באתי [מכאן] ועד י״ב חדש כתבו בתוך י״ב חדש תתנו לאחר י״ב חדש אינו גט ר״ יוסי אומר כזה גט פי״ ת״ק סבר אי״ב שאמר תחילת כתבו ותנו גט לאשתי ה״ק כתבו הנו אט לאשתי ה״ק כתבו תנו אט לא באתי ופכאן ועד י״ב חדש התנו לאחר י״ב חדש אינו גט ר״ יוסי אומר כזה גט פי״ ת״ק סבר אי״ב שאמר תחילת כתבו מעכשיו ותנו אם לא באתי ורבנן סברי לא שנא הכי ול״ש הכי וקי״ל כרבנן ובעל כרחין שכתבו בתוך י״ב חדש שלא ברשות עשו ואינו גט ור״ יוסי סבר כזה גט דמדהוה ליה למימר אם לא באתי כתבו ותנו אם לא באתי ה״ק כתבו מעכשיו ותנו אם לא באתי ורבנן סברי לא שנא הכי ול״ש הכי וקי״ל כרבנן ובעל כרחין דוקא קתני מרפליג ר' יוסי בסיפא ולא פליג ברישא וקשה לי ואמאי הוי תנאה כלל והא הוי מעשה קודם לתנאי שאמר כתבו ותנו שהוא מעשה קודם ואח"כ אמר אם לא באתי שהוא תנאי אלא ודאי מכאן מוכיח דלא בעי תנאי קודם למעשה אלא אפילו מעשה קודם לתנאי נמי תנאו קיים. וסתמא זו דלא כר' מאיר וא"כ הלכה כרבנן ואע"ג דתנן סתמא כר' מאיר בשלהי פרק האיר בשלהי פרק המיר באורם או הי"ב הדש ונתנו לאחר י"ב חדש ומת אם גט קודם למיתה הרי זה גט ואם מיתה קדמה לגט אינו גט אין ידוע זהו שאמרו מגורשת ואינה מגורשת: ת"ר לאחר שבוע שנה לאחר שנה שלה חדש לאחר חדש שבת.